

**KLIMAT
RIKSDAG**

2022

DAGS FÖR VERKSTAD

I KLIMATPOLITIKEN

Klimatriksdagens budskap inför valet 2022

Social oro, höjda bränslepriser och stigande matkostnader är tecknen på att samhället är på en farlig väg. Ökande extremväder, förstörda skördar, förlorad biologisk mångfald och stigande havsnivåer visar att klimat och ekosystem är ur balans. Vårt beroende av fossila bränslen är ett allt större hot mot vår trygghet, försörjning och säkerhet. Samhällskriserna, ekosystemkrisen och klimatkrisen hänger ihop, men det är fortfarande alltför många politiker som inte tar detta på allvar.

Nya forskarrapporter från FN:s klimatpanel visar att det blivit oerhört bråttom att få igång omställningen. Sveriges klimatpolitiska ramverk räcker inte till för att säkra ett hållbart klimat – och därmed ett gott liv för alla i framtiden. Människors oro behöver mötas med en sammanhållen berättelse om hur vi tar oss ur dessa samverkande kriser.

Klimatriksdagen har därför presenterat en omställningsplan och röstat fram tolv motioner med viktiga budskap till väljare och politiker. De tolv vinnande motionernas budskap är att rättvisa och livskvalitet, demokrati och folkbildning, samt rättigheter för människor och natur, behöver stärkas för att den nödvändiga omställningen ska lyckas.

Omställningsplanen visar att Sveriges egna fossila utsläpp kan minska med 90 procent fram till 2035, samtidigt som upptagen av kol i skog och mark kan öka med flera hundra miljoner ton totalt över perioden. Men fler åtgärder behövs för att de fossila utsläppen inte ska överskrida det utsläppsutrymme som står till Sveriges förfogande. Politiken behöver axla en ledande roll.

De samlade budskapen från Klimatriksdag 2022 visar en väg att omvandla Sverige till en klimatneutral, ekologiskt hållbar och trygg välfärdsstat.

→ **Stärk medborgarengagemanget och demokratin i omställningen.**

Regeringen bör tillsätta ett särskilt medborgarråd för klimatåtgärder. Landsbygd, glesbygd, stad, förorter, och minoriteter behöver vara representerade. Statsmakterna bör också visa på klimatkrisens allvar genom regelbunden information där klimatläget och åtgärder presenteras för allmänheten.

- **Öka medborgarnas kunskaper om klimatkrisen och omställningen.** En miljard kronor bör årligen anslås till folkbildning om klimat och omställning. Undervisning om klimatkrisen bör införas i grundskolans läroplan.

- **Organisera samhällsstyrningen för klimatneutralitet** De klimatpolitiska ramverken och de fossila utsläppsmålen måste hålla sig inom det återstående utsläppsutrymmet (koldioxidbudgeten) som forskningen definierat. Alla Sveriges kommuner bör åläggas att arbeta efter en lokal koldioxidbudget med årlig uppföljning. Budgeten behöver inkludera de biogena utsläppen och upptagen med mål om ökad kollagring i skog, mark och vatten.

- **Satsa på livskvalitet och minimera konsumtionens klimatpåverkan.** Mål för att minska konsumtionens utsläpp är ett första viktigt steg. Den offentliga upphandlingen behöver klimatanpassas. Lagar och skatter behöver begränsa klimatskadlig konsumtion. En klimatmoms bör införas utifrån varors och tjänsters klimatpåverkan. Normalarbetstiden bör kortas till 30 timmars vecka för att främja livskvalitet framför fortsatt konsumtionsökning för de som har tillräckligt. Vi behöver ett förbud mot reklam från fossildriven verksamhet för att skydda samhället och folkhälsan nu och i framtiden.

- **Den ekonomiska politiken och samhällsplaneringen behöver rättvisa åtgärder som leder till klimatneutralitet.** Ekonomin behöver inriktas på omställning med en Klimatinvesteringsbank, med klimat- och hållbarhetsansvar för Riksbanken, finansinstitut och aktiebolag, och med gröna och rättvisa styrmedel. Rättvisa åtgärder behövs för att de 20 procent mest välbärgade, som står för 50 procent av utsläppen, ska minska sin klimatpåverkan.

- **Industrin behöver styras mot cirkulära flöden, energieffektivitet och fossilfrihet.** Omställningen till fossilfri stålproduktion behöver påskyndas. Sverige bör driva på så att nolltilldelning av utsläppsrätter i EU tidigareläggs. All industri behöver ställa om till cirkulär och minskad materialanvändning. Skogsindustrin bör satsa på långlivade träprodukter. Återvinning och raffinering av plastavfall behöver utvecklas.

- **Energisystemet, inklusive den biogena energin, ska sikta mot klimatneutralitet 2035.** Vindkraft och solkraft kan fördubbla tillförseln av el samtidigt som flexibilitet och lagringsmöjligheter i elsystemet utvecklas. Biobränslen bör användas i begränsad omfattning samtidigt som plasten i sopförbränning fasas ut. Stora satsningar på energieffektivisering behövs.
- **Mobilitet och tillgänglighet måste stå i fokus för transportpolitiken.** Vi behöver stora satsningar på kollektivtrafik och föra över godstrafik från väg till järnväg och sjöfart. Samtliga subventioner som flyget får bör flyttas över till tågtrafiken. Smarta vägavgifter och digitalisering kan minska biltrafiken samtidigt som förbränningsmotorn fasas ut i bilparken. Bilar, lätta lastbilar och arbetsmaskiner behöver drivas med el.
- **Satsa på kollagring och hållbarhet i skogsbruket och våtmarker.** Lagringen av kol i skog, mark och långlivade träprodukter behöver öka kraftigt. 20 procent av den svenska skogen bör skyddas och skogsbruket ställas om till kontinuitetsbruk. Statens skogar ska i första hand användas till att skydda kollagret, den biologiska mångfalden, urfolkens rättigheter och främja rekreation. Biobränslen bör bara tas ut från spill och restprodukter. Återvätning av dikade marker behöver ske i stor skala.
- **Ställ om jordbruket med övergång till ett regenerativt jordbruk.** Jordbruket kan ställas om till att säkra biologisk mångfald, matförsörjning och samtidigt vara en kolsänka. Det behövs stöd till metoder som ökar kolinlagringen i marken, satsning på inspirationsgårdar och utbildning. Konstgödsel och kemiska bekämpningsmedel bör gradvis fasas ut.
- **Stärk ekosystemen och naturens rättigheter – och rättigheterna för dem som försvarar dessa.** Verka för global klimaträttvisa genom att naturens rättigheter stärks, och stärkta rättigheter för människor som arbetar för naturskydd och urfolks livsmöjligheter.
- **Kraftfull klimatpolitik måste gå hand i hand med rättvisa och demokrati för att alla ska bli med i omställningen.** Med detta budskap uppmanar vi väljare att granska partiernas vilja att sätta de avgörande framtidsfrågorna i fokus inför årets val.

Klimatriksdagens omställningsplan och de vinnande motionerna från Klimatriksdag 2022 finns att läsa i sin helhet på [Klimatriksdagen.se](https://www.klimatriksdagen.se)